*І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...*

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 201 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 27-го ЖОВТНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 27, 1964 No. 201. VOL. LXXI.

ОЧІКУЮТЬ РЕКОРДОВОГО ГОЛОСУВАННЯ В ЦЬОГОРІЧНИХ ВИБОРАХ

Ню Йорк. — Політичні обсерватори передбачають, що цього року буде рекордово високе число голосів у президентських виборах, яке винесе більше як — 71 000 000. Деякі виборчі аналітики передбачають, що цього року у президентських виборах візьмуть участь 75 000 000, якщо в цьому передвиборчому тижні зменшиться апатія серед виборців в деяких стейтах тому, що люди певні перемоги президента Джансона, і тому гадають, що не треба йти до виборів. Щоб було більше число голосуючих, потреба б також, щоб не бойкотували виборів ліберальні республіканці, які в північних стейтах не хочуть голосувати на Голдвотера. Досі найбільше виборців взяло участь в попередніх президентських виборах в 1960-му році, коли змагалися за президентуру демократ — Джан Ф. Кеннеді і віце-президент Ричард М. Ніксон і коли віддано 68 838 000 голосів. Переміг тоді Кеннеді більшістю лише 118 550 голосів. На збільшення числа голосів в цьогорічних виборах матимуть вплив такі факти: 1) Число виборців впродовж останніх чотирьох років збільшилося на 4 900 000; 2) Цього року ведеться завзята виборча кампанія, і тому сподіваються, що більше виборців піде до голосування, головним чином в південних стейтах, де досі найнижчий відсоток голосуючих ішов до виборчих льокалів. Досі в тих стейтах тільки 25% управнених до голосування виборців віддавали свої голоси (в стейті Міссіссіппі), а в інших стейтах на Півдні найбільше число голосуючих становило 54% (Північна Каролайна). Для порівняння із північними стейтами треба подати, що в них найменше число виборців становило 70% (Ню Йорк) і найбільше — 80% (Ню Гемпшир); 3) До більшого числа активних виборців може причинитися теж той факт, що скасовано так званий виборчий податок в південних стейтах. Внаслідок цього в самій тільки Вірджінії є управнених до голосування 23% більше, як в 1960-му році; 4) Згідно з іншою поправкою до Конституції населення столиці Вашингтону, так званого Дистрикту Колюмбія, вперше має право голосувати, що збільшить числа виборців на 250 000; 5) Серед робітництва є сильні настрої проти Голдвотера, а серед консервативних елементів є вороже наставлення до демократів, і ці настрої можуть збільшити число виборців, які схочуть своїми голосами вплинути на вислід виборів. Також деякі змагання на терені окремих стейтів можуть причинитися до того, що число виборців цього року збільшиться в порівнянні з попередніми роками. І так в Ню Йорку змагаються за сенаторське становище колишній головний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді з республіканським сенатором Кеннетом Б. Кітінґом, який старається про перевибір. Подібні змагання відбуваються в стейті Огайо між сином покійного сенатора республіканця Робертом Тефтом молодшим, який є внуком колишнього президента, і сенатором - демократом Стіфеном М. Йонґом, що старається про перевибір. В цьогорічних виборах, крім президента вибирають ще 35 сенаторів, з яких досі 26 були демократами і 9 республіканцями; вибирають 435 конґресменів, між якими тепер є відношення як 3:2 в користь демократів, вибирають також 25 губернаторів, з яких 18 становищ займають тепер демократи, а 7 республіканці.

ЗДА не говоритимуть з Пейпінґом

Вашингтон. — Речник Уряду заявив, що американський Уряд не говоритиме з китайськими комуністами на тему заборони всіх атомових вибухів, знищення атомової зброї чи заборони вживання її і знищення її складів — як це запропонували китайські комуністи водночас із повідомленням про свій атомовий вибух. Так само ЗДА не задумують прийняти пропозицію генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта щодо конференції 5-ох атомових держав — ЗДА, Британії, СССР, Франції і Комуністичного Китаю. ЗДА стоять на становищі, що китайські комуністи мають можливості дипломатичного контакту із зовнішнім світом: в Пейпінґу є амбасади СССР, Британії і Франції, та, крім цього, ЗДА й Комуністичний Китай мають контакт через своїх амбасадорів у Варшаві

Леся Васьків і Мирон Куропась, гол. радний УНС, одружилися

Союзівка, Кергонксон. — Минулої суботи, 24-го жовтня, на цій оселі УНСоюзу відбулося — можна б сказати — „союзове весілля": Леся Васьків, дочка Олімпії і проф. Михайла Васькових з Елизабету, працівничка цієї оселі впродовж останніх шести сезонів та недавня „Міс Союзівка", звінчалася з проф. Мироном Куропасем, головним радним УНСоюзу, сином п-і Антоніни й заступника голови предсідника УНСоюзу інж. Степана Куропасів. Молоду пару звінчав в українській католицькій каплиці Союзівки всч. о. Йосиф Шарий із Шикаґа, після відправлення в цій же каплиці Служби Божої. Під час Служби Божої та вінчання співали хором під орудою п. Богдана Бемка кількоро хористів з Елизабету та з-поміж весільних гостей. Дружками були Джуді Кук, Марійка Кривокульська і Марійка Бутович, а дружбами Адріян Гром'як, Мирон Васьків, брат молодої та Іван Левкович. Після вінчання відбулося весільне прийняття, на якому функції старостів виконували дир. Петро Пуцило та п-і Марія Лисогір. Понад 150 гостей — з-поміж родини молодят та приятелів і знайомих були приявні на врочистості вінчання та на весільному прийнятті, між ними багато членів Головного Уряду УНС та видатних громадських діячів. Під час гостини, яку започаткував коротким словом „елизабетський староста" п. Роман Слободян та після відмовлення молитви, промовляли — крім старости — проф. д-р Василь Стецюк, д-р Роман Баранівський з Вашингтону та голова Української Централі в Елизабеті п. Піньковський і батьки молодят: проф. Михайло Васьків, інж. Степан Куропась і п. Вол. Квас від Управи Союзівки. Після весільної гостини - обіду відбулася в залі „Веселки" весільна забава, до якої приграла оркестра „Амор" і під час якої можна було спостерегти чотири покоління Куропасів, як мати п-і Куропась яка — між іншим — вперше їхала літаком на це весілля танцювала з своїм внуком-молодим Мироном, батьки молодого інж. і п-і Куропасі, а між столами „витинали гопака" дволітня сестрінка молодого, Христя, дочка Віри з Куропасів — сестри молодого — та Юрія Гоєвичів. Маленька Христя, хоч уже є третім народженим в ЗДА поколінням Куропасів, розуміє і на свій лад користується тільки українською мовою, яка й була єдиною під час весілля.

П'ЯТИЙ СОБОР УПЦ В ЗДА В ЧЕСТЕРІ ЗАКІНЧИВСЯ ВЕЛИКОЮ ПЕРЕМОГОЮ ЄДНОСТИ ДЛЯ ДОБРА ЦЕРКВИ І НАРОДУ

Собор відзначив заслуги первоієрарха цієї Церкви Впреосв. Митрополита Іоана, наділивши його титулом „Їх Блаженства" та виявив повне довір'я Впреосв. Архиєпископові Мстиславові, переобравши його на голову Консисторії; повідомлено про започаткування молитовного поєднання з Церквою, яку очолює Впреосв. Архиєпископ Григорій.

Честер, Па. (М. Ф.) — У днях 23-25 травня відбувся тут у храмі Пресв. Богородиці черговий Собор Української Православної Церкви в ЗДА, яку очолюють Високопреосвященні: Митрополит Іоан, її первоєрарх, Архиєпископ Мстислав, довголітній голова її Консисторії та Архиєпископ Володимир (Дітройт). Як відомо з преси, цей Собор був очікуваний майже всією української спільнотою поза межами нашої Батьківщини, зокрема він хвилював глибоко вірних Української Православної Церкви на американському континенті.

Треба на вступі ствердити, що великою ласкою небес — це найвище законодатне тіло УАПЦеркви в ЗДА — у своїй великі більшості виявило найкращі християнські чесноти, щоб майже геройським зусиллям зберегти духову одність Церкви. Усупереч пропаґанді деяких кол — на Соборі в Честері панувало взаємні братолюбіє, бо свідомість історичної хвилини і журба зібраних за долю своєї Церкви перемогли розбурхані людські пристрасті. Ця добра новина із Честеру біля Філядельфії, віримо облетить всі континенти, долетить і на сковану безбожницьким комунізмом Україну, де червоні сатрапи нищать роками обидві наші святі Церкви - мучениці.

На Собор УПЦеркви в Честері вислали своїх делегатів 68 парафій цієї Церкви, в цьому числі три Владики, 85 священиків і 130 мирян-делегатів від своїх парафій на місцях. Почесну президію становили: Високопреосвященний Митрополит Іоан, Архиєпископ Мстислав і Архиєпископ Володимир. Ділову президію Собору обрано в складі: о. протоєрей Орест Кулик (Шикаґо) — голова і д-р Кость Варварів (Вашингтон) — заступник голови президії. Секретарями Собору були обрані: о. прот. Мирон Похолок (Трой Н. Й.), прот. С. Голутяк (Мізракс, Па.), брат Іван Зазорський (Аллентавн, Па.) і брат Сергій Іллюк (Шикаґо). Уперше обрано на цьому Соборі так зв. правного дорадника президії, в особі о. прот. Михайла Запаранюка мол. (Трентон, . Дж.).

Собор відкрив офіційно Високопреосвященний Митрополит Іоан, який у своєму короткому слові говорив про Батьківщину: любов і однодумність нехай буде з нами. Треба нам керуватись не пристрастями, а найсвятішим розумінням ваги хвилини. Ми несемо долю Церкви на своїх раменах, вона віками понесла стільки жертв за своє існування в народі. Будьмо всі достойні її великих діл в минулому, тому нерозривна одність нехай буде з нами. Цією молитвою за одність відкриваю цей Собор — говорив зворушливо її первоєрарх, якому цього року звершується сороккліття владичого Архипастирського труду на американській землі.

Після слова Первоєрарха УАПЦеркви в ЗДА, Собор приступив до обрання президії. З черги митрополит Іоан виголосив 45-хвилинну промову, в якій заторкнув най-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Їх Блаженство ВПреосв. Митрополит Іоан

ВПреосв. Архиєпископ Мстислав

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР ПРИЙНЯВ У ПРИНЦИПІ „СХЕМУ ПРО СХІДНІ ЦЕРКВИ"

Рим (В. Д.). — Дня 22-го жовтня 1964 р. закінчилися дебати й дискусії над „Схемою про Східні Церкви", які тривали чотири дні та в яких взяло участь біля 30-ти Соборових Отців. Ціла схема обіймає сім частин і дискусія та голосування відбувалися над кожною частиною зокрема. До деяких частин внесено багато поправок та рекомендацій, які звернено до Комісії для Східніх Церков, що приготовляла Схему. Щойно по включенні всіх додатків Схема знову буде віддана під голосування Вселенського Собору, який буде голосувати над цілою Схемою. Є сподівання, що Схема буде прийнята в цілості, по включенні поправок. Четверта частина „Схеми про Східні Церкви" визнає засаду, що Вселенський Собор або Папа можуть встановляти нові патріярхати, де така нова церковна система вважається потрібною й практичною. Отже, проблема евентуального українського патріярхату буде залежати передусім, чи Вселенський Собор буде уважати за відповідне цю справу рішити, а коли ні, чи Папа Павло VI використає рішення Собору про прийняття такої засади, й сам створить такий патріярхат.

„СХЕМА ПРО СХІДНІ ЦЕРКВИ" БУЛА ПРЕДМЕТОМ ДОВГИХ ДЕБАТ ВСЕЛЕНСЬКОГО СОБОРУ

Дня 15 жовтня ц. р. перед всіми Отцями Другого Ватиканського Собору знову відкрито дискусію над схемою „Про Східні Церкви". Формально цю дискусію відкрив своїм вступним словом Голова Комісії для Східніх Церков кардинал Амлето Джіованні, теперішній державний секретар Ватикану. Він вказав насамперед, що „схема про Східні Церкви повинна засвідчити про присутність східніх Церков на цьому найвищому зібранні Вселенського II Ватиканського Собору". Крім того, окремої схеми про „Східні Церкви" вимагали „світлі та прадавні пам'ятки тих же Східніх Церков, пребагата спадщина католицької науки, як теж і скарби побожности, що їх від перших віків християнства цей Схід передав нам (Західній Церкві)." У своїй доповіді кардинал Чіконьяні звернув увагу тільки на найважливіші в цій схемі проблеми, а саме: проблему вибору при наверненні чи ох

(Продовження на стор. 4-ій)

1 000 осіб було на жалобній академії в Ню Йорку, присвяченій пам'яті Степана Бандери

Ню Йорк. — Заходами Організацій Визвольного Фронту тут відбулася 25 жовтня увечері, в переповненій залі „Джуніор гай скул" на евню „Б" жалобна академія, присвячена 5-ій річниці трагічної смерти Провідника ЗЧ ОУН Степана Бандери. На удекорованій мистцем М. Черешньовським сцені був виконаний ним бюст С. Бандери і символічний вічний вогонь на синьо - жовтому тлі, на якому вгорі золотів тризуб. Академія розпочалась покладенням вінка від Організацій Українського Визвольного Фронту перед бюстом С. Бандери та схиленням прапорів. Доповідь виголосив д-р Михайло Кушнір з Вашингтону, підкресливши, що московський ворог України стріляв у дух, але влучив лише у тіло. Деклямували поезії акторка Віра Левицька з Філядельфії, юний сумівець А. Лозинський та вірш німецького поета, колишнього в'язня совєтського концтабору Дітера Рауга „Пам'яті С. Бандери", в перекладі Ростислава Єндика. Цю збірну деклямацію виконали юні сумівки. Виступав Ансамбль Бандуристок Осередку СУМА в Ню Йорку, під керівництвом П. Данилова, і мішаний хор „Заграва" цього ж Осередку; при фортепіяні був проф. О. Омельський. Академію, на якій було понад 250 осіб уніформованої сумівської молоді, закінчено співом „Не пора", коли перші слова хору „Заграва", під диригуванням М. Кормелюка, підхопила стоячи вся заля.

Закінчилась Восьма мистецька виставка жіночої творчости

Ню Йорк. — В Українському Народному Домі та 2-ій евню закінчилась вже 8-ма з черги Мистецька виставка жіночої творчости, організована 64 Відділом Союзу Українок Америки. Виставка тривала два тижні. В кінцевому обговоренні творів 27 учасниць виставки взяли участь малярі-мистецтвознавці Любомир Кузьма і Антін Малюца. Була висунена думка, щоб цю виставку зробити пересувною, показати її в інших більших містах ЗДА, де є Відділи СУА. У виставці брали участь: Р. Баб'юк, К. Білоус - Луцишин, О. Богачевська, З. Витанович-Пономаренко, М. Гарасовська - Дачишин, Л. Грицан-Сушків, О. Гурська, О. Гердан - Заклинська, П. Іванець, О. Кононенко - Трофимовська, Д. Костів, О. Кульчицька, Є. Курилович - Чапельська — перший показ картин, С. Лада, З. Лісовська, Г. Мазепа, Л. Морозова, С. Мирошниченко, Г. Мирошниченко-Кузьма, Н. Мудрик - Мриц, О. Мурій-Стусик, С. Омельченко-Зарицька, Б. Полєвич, С. Петеш, І. Прийма, Н. Раковська, Н. Стефанів. Закриття виставки відбулося в неділю 25 жовтня.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ У ВЕРЕСНІ ПЕРЕСТУПИВ КІЛЬКІСТЬ 84,000 ЧЛЕНІВ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ, РОЗГЛЯДАЮЧИ І ВИРІШУЮЧИ РЯД ОРГАНІЗАЦІЙНИХ, ФІНАНСОВИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ, КУЛЬТУРНИХ І ВИДАВНИЧИХ СПРАВ

Союзівка, Кергонксон. — Завершені тепер підсумки організаційного стану Українського Народного Союзу у вересні цього року виказують, що в тому місяці УНСоюз переступив загальну кількість 84 000 членів — ствердив у своєму звіті гол. секретар УНСоюзу д-р Ярослав Падох на чергових нарадах Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, що відбулися на цій оселі впродовж неділі, 25-го жовтня. Головний касир Роман Слободян у своєму звіті пригадав, що в цьому році УНС переступив також і 29-ий мільйон долярів свого майна. Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них разом з ним взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету: заступники гол. предсідника інж. Ст. Куропась та п-і Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян, як також голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галан та секретар цієї Комісії дир. Петро Пуцило і контролер Іван Кокольський, директор Канадійської Канцелярії УНС головний радний Богдан Зорич та ред. А. Драган і обласний організатор Вол. Гірняк. На частині нарад були приявні ще головний радний Василь Гузар, як також секретар одного із Відділів з Рочестеру Василь Попович. Наради започаткував гол. предсідник п. Йосип Лисогір коротким звідомленням із своєї недавньої поїздки на конвенцію Крайового Конґресу Братерських Організацій в Сіятелі, в якому він взяв участь разом з головним секретарем д-ром Ярославом Падохом, та із своїх відвідин при цій нагоді клітин УНСоюзу та українських громад на заході Америки: у Фініксі в Арізоні, в Омазі в Небрасці, в Сан Франсіско і Лос Анджелесі, як також в Гайворті, про що були звідомлення в „Свободі". Д-р Ярослав Падох говорив про свою участь у конвенції в Сіятелі та свої відвідини в Денвері в Колорадо, у Ванкувері, Едмонтоні й Вінніпеґу в Канаді та Міннеаполісі в Міннесоті. Гол. касир Роман Слободян звітував коротко про свої службові поїздки до Вашингтону на конференцію в справі громадянства та на різні союзові імпрези в Рочестері, Провіденсі, Бреджпорті і таки в „своєму" Елизабеті. Усі три ці головні екзекутивні урядовці в дальшому з'ясували загальний та організаційний і фінансовий розвиток і стан УНС від часу попередніх нарад Екзекутиви. Заступники гол. предсідника інж. Куропась і п-і Герман висловили свої завваги, а директор Канадійської Канцелярії дав огляд про розвиток, стан і можливості УНСоюзу на канадійському терені. Ред. Драган звітував про останні публікації УНС, зокрема про випуски з друку англомовної Антології української прози і праці д-ра Луки Луцева про Т. Шевченка, про стан підготови до друку тому англомовної Енциклопедії Українознавства та про завершену вже редакційну підготову нового календаря УНСоюзу. Д-р Вол. Ґалан коротко з'ясував передані ним раніше на письмі пропозиції щодо реорганізації Культурної Комісії УНСоюзу. Дир. Петро Пуцило і п. Володимир Гірняк забирали слово в організаційних справах. Під час дебат відповідну увагу приділено поодиноким найбільш актуальним проблемам нашого суспільного життя. Наради тривали від год. 10-ої рано до 6:30 ввечорі, з одногодинною перервою на обід.

МІНІСТЕР ВОКЕР ПРИБУВ НА НАРАДИ ДО ВАШИНҐТОНУ

Вашингтон. — До Вашингтону прилетів в неділю 25 жовтня вечером новий британський міністер закордонних справ в соціялістичному уряді Гарольда Вілсона, Патрік Ґордон Вокер. Виїжджаючи з Лондону Вокер заявив, що він їде на наради, які „будуть важливі, але не вирішні", залишаючи таким чином відкриті двері для вирішних розмов, що їх вестиме в грудні цього року у Вашингтоні прем'єр Гарольд Вільсон. Патрік Ґордон Вокер є першим членом нового британського уряду, який нав'язує безпосередній зв'язок з американськими керівними чинниками. Він заявив, що темою його нарад буде передусім проблема реорганізації Північно - атлантійського Союзу (НАТО) та з'ясування американським державним мужам становища нового британського уряду до різних справ з ділянки зброєння і роззброєння. За газетними вістками річ іде тут про неґативне становище Британії до американського пляну побудови атомової фльоти з різнонаціональною залогою. Нові британські лідери ставляться теж неґативно до договору, підписаного в 1962 році між президентом Кеннеді і тодішнім британським прем'єром Гарольдом Мекмілленом про купно Британією атомових ракет „Поляріс" до британської підводної фльоти. З свого боку Британія пропонує — за твердженням фахівців — підпорядкування плянованої атомової фльоти — у багато зменшеному числі — командуванню Атлантійського Союзу, якому з свого боку Британія передала б також власні далекосяжні бомбардувальники, здатні перевозити атомові бомби. Британія пропонує, щоб Америка передала до НАТО свої підводні човни з ракетами „Поляріс". Соціялістична Партія Праці вела вибори під гаслом відречення Британії з власної атомової потуги, яка — мовляв — повинна зберегтись в рамках ЗДА і НАТО, як оборонна сила проти загрози від Сходу для Західньої Европи — включно з Британією. Британський міністер заповів, що він їде на наради до „великого приятеля і великого союзника" Британії і тому не лицює пред'явити йому „великі ультиматуми". Таким чином Вокер дав зрозуміти, що він не ставитиме своїх пропозицій у формі ультимативних вимог та що новий уряд Британії вважає за базу своєї закордонної політики союз з З'єднаними Державами, як це було й за попередніх консервативних урядів Британії. Очевидно, що в теперішніх нарадах у Вашингтоні напевно будуть з'ясовувані й інші закордонно - політичні події і проблеми, як зміна влади в Совєтському Союзі, вибух комунокитайської атомової бомби, проблема Берліну, войовнича політика Індонезії проти Маляйзії і т. п. Міністер Вокер розпочав негайно після свого приїзду розмови з державним секретарем Діном Раском.

Прем'єр Японії зрікся внаслідку недуги

Токіо. — Японський прем'єр Гаято Ікеда, лідер Ліберально - демократичної партії, зрікся свого становища внаслідку важкої недуги горла. Він має веред в горлі, що його від кількох тижнів лікують радіо - насвітлюваннями, щоб запобігти перехід вереду у злобну стадію пістряка. Гаято Ікеда час до часу виходив із шпиталю для виконування важливих репрезентаційних місій, як ось на відкриття Олімпійських ігрищ. Але на закритті ігрищ його не було. Він заповів, що зречеться також головства в партії. Справа вирішиться у вівторок 27 ц. м.: чи партійний провід прийме його резиґнацію, чи відкине її, щоб виминути внутрішньо - партійної боротьби за владу, яка загрожує збоку кількох існуючих в партії течій та їх амбітних провідників. Гаято Ікеда, економіст, довів Японію до великого добробуту і зросту її престижу в усьому світі.

В Африці постала нова держава — Замбія

Люсака, Замбія. — В минулу п'ятницю 23 жовтня — в Африці була тоді вже субота 24 ц. м. — була проголошена — за згодою Британії — нова самостійна держава, дотеперішня британська колонія Північної Родезії, яка прийняла національну назву Замбія. Це 36-та з черги незалежна африканська країна. Замбія має 3.600.000 населення і територію величиною, як стейт Тексас. До цього часу правили там насправді 74.000 тамошніх білих мешканців. Кеннет Каунда, голова Національної партії самостійників, стане першим президентом - прем'єром. Проголошено вже листу його уряду.

УСК переміг „Тризуб" 4:0

Футболісти УСК-у Ню Йорк здобули минулої неділі, 25-го жовтня на своєму грищі в Коледж Пойнті, Н. Й., несподівано високу перемогу над дружиною „Тризуба" з Філядельфії у мистецьких змаганнях Південної Дивізії „Східньої Конференції". Вигранa 4:0 була вислідом порівняння сил англійської школи футболу дружини УСК-у та південно - американської системи, якою грає „Тризуб". Виявилося, що на вислiдi змагань значно заважила продуктивність нападу і ефектовність гри цілої дружини УСК-у, проти дефензиви якої діяв напад „Тризуба" дуже нервово і непевно. В першій півгрі впало троє воріт зі стрілів Сметгирста: В 6-ій і 19-ій хвилинах головою з подач В. Шмотолохи та в 36-ій хвилині з довгого випуску Пирдона, коли Сметгирст виминув притомно з м'ячем двох змагунів „Тризуба". В другій півгрі обличчя гри значно змінилося, переходячи з переваги УСК-у до наступів і навіть 15-хвилинної сильної переваги „Тризуба", якого напад віддав за цілі змагання тільки два сильні стріли по воротах УСК-у. Вислід зустрічі устійнив В. Шмотолоха, викінчуючи взірцеву акцію нападу в 75-ій хв. гри. На наступну неділю „Тризуб" гостититиме у Філядельфії дружину УСК-у у відплатних мистецьких змаганнях. За останнім станом показника Південної Дивізії УСК стоїть на першому місці з точками 11:3 і відношенням воріт 18:5 перед „Тризубом" з точками 9:5 і воротами 16:10.

„Чорноморська Січ" з Нюарку закінчила з успіхом мистецькі змагання Північної Дивізії „Східньої Конференції" на виїзді, злобуваючи у Брукліні нерішену 1:1 зі сильною дружиною „Дойчунґарн". Січовики вели до половини 1:0 зі стрілу Гемилтона в 5-ій хвилині. Крім цього двоє воріт здобутих „Чорноморською Січчю" не признав суддя. Вирівняння впало під кінець гри. Цю нерішену треба вважати добрим осягом дружини „Ч. Січі", яка заграла дуже гарно ці трудні змагання.

Інші вислiди змагань „Східньої Конференції": „Метрос" — „Джуліяна" 0:1, „ВВ Готче" - „Гунгарія" 2:0, Грецько-Ам. СК — „Мінерва ПФ." 1:0 і Н. Й. „Гота" — Н. Й. Амерікенси 2:1.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Непевні часи

Палатна революція в Кремлі, яка „угробила" всесильного Хрущова, вибух першої атомової бомби в Китаї і приход до влади в Британії соціялістів — це ті три останнє великі закордонно - політичні події, які приводять до одного головного висновку: живемо в добі різних можливих несподіванок, а хто нинішні відносини оцінює, як стабілізовані, той доказує цим тільки те, що не розуміє сучасного світу. Це стосується особливо ситуації на Сході Европи та на великих просторах азійського континенту. 46-річне панування большевиків у Москві, 20-річне існування комуністичних сателітних держав в Европі і 15-річчя комуністичного режиму в континентальному Китаї приймається багатьма західніми державними мужами, політиками та публіцистами, як „реалітет", який має тривку вартість і з яким треба рахуватися, як із ситуацією стабілізованою на далеку майбутність. Ці державні мужі й політики признають можливість зміни такого сучасного геополітичного стану тільки внаслідок якогось непередбаченого катаклізму. Самі вони не тільки не причиняються активно до зміни існуючого статусу кво, але вважають, що намагання цей статус кво змінити і комуністичну владу будь-де зліквідувати чи обмежити — це загроза для світового миру. Тому, послідовно, створено, як філософсько - політичну підбудову до пактів у Ялті й Потсдамі з 1945-го року, теорію „мирного співіснування", яку вважається за вияв „найвищого розуму" — „ультіма раціо" — по нинішній день.

Відомо з науки логіки, що коли засновок фальшивий, то висновок такий самий. Не відповідає правді засновок про стабільність відносин після большевицького перевороту, після закінчення останньої світової війни і перемоги Мао Тсе-тунга. Від того часу відносини у світі, зокрема на Сході Европи і в країнах над Вислою, Дунаєм і Шпрее, непевні. Відбудова червоною армією колишньої російської імперії і зберігання тієї імперії всією новоствореною чортівською системою терору, донощицтва, ожебрачення народу, пропаґанди і всеприсутньою партійно-поліційною контролею, створили ненормальний стан, який не може бути тривким. В такому стані несподіванка є власне найповажнішим реалітетом, з яким треба рахуватися в політичному плянуванні і діянні. Найбільшою хибою політики співіснування є те, що вона практично тільки поглиблює існуючу аномалію, продовжує стан тимчасовости та скріплює ті ворожі всьому світові сили, що стали нещастям для мільйонів людей, над якими панують. У цьому й найбільше зло всіх так званих лібералів, які миролюбними фразами насправді діють у користь створеного комуністами статусу кво, скріплюють престиж комуністів і сприяють їхнім амбіціям — на свою власну погубу.

Такий фальшивий спосіб думання привів до дивогляду: американський президент і генеральний секретар Об'єднаних Націй говорять сьогодні про Хрущова не як про ката України, різника Мадярщини і проповідника „угроблення світу", а як про апостола миру й співжиття народів. Українці вважають кінець кар'єри кожного чергового большевицького диктатора, як заповідь, що колись скінчиться й уся та диктатура. І для українців наука з останнього перевороту у Москві така, що ситуація у світі непевна, пливка, змінлива, вагітна на несподіванки. Тому ми повинні скріпитись у нашій вірі в розвал большевицької системи, який створить нову пригожу нагоду для визволення України — і ми повинні все робити, щоб той час приспішити.

Москва і Пейпінґ переселюють

Совєтський Союз і комуністичний Китай, продовжуючи „паперову війну", одночасно вдаються до реальніших заходів у ході „ідеологічної" суперечки. До таких заходів, між багатьма іншими, відноситься „добровільно-примусове" переселювання багатотисячних груп людей, особливо молоді. Ті переселенчі потоки пливуть у різних напрямках: в СССР із заходу на схід, у Китаї — із сходу на захід. На довгому китайсько - совєтському кордоні в Азії вони зустрічаються, розділені лише колючим дротом. Район зустрічі двох переселенчих потоків — совєтсько-китайське прикордоння в області Синкіянґу і Казахської ССР. Чи стосується цей факт України? Так, посередньо і навіть безпосередньо.

З повідомлення журналу „Экономика Совєтської України" виходить, що в Казахстан, на „цілинні землі" й за Урал донедавна переселено 2.2 мільйона осіб з европейської території СССР, у тому числі з України — 810 000 осіб. Далі в цьому журналі сказано, що в рамках переселенчого пляну відправлено 221 000 родин, в тому числі 88 000 родин з України, себто яких півтора мільйона українців, коли рахувати 4 особи на родину. Переселено також великі групи росіян, білорусів, литовців, естонців, латвійців.

ЦК комуністичної партії СССР, виконуючи „п'ятирічку" нового типу, ставить перед собою наступні завдання: переселені з різних республік, особливо діти й молодь, мають бути швидко зрусифіковані, — в Казахстані немає жадної української школи; переселенці повинні не тільки обробляти цілинні землі, а й творити російсько - слов'янський міцний елемент у тій слабозаселеній азійській республіці, що межує безпосердньо з перенаселеним Китаєм; врешті, на випадок військового зудару з китайськими „товаришами" — мати на місці, в Казахській ССР, сотні тисяч молоді, охопленої військовими гуртками, яка вміє керувати автом і трактором, отож в потребі й танком. Заселювання Казахської ССР, де автохтонне населення подекуди вже в меншості, — це також вияв недовір'я Москви до казахського народу, як народу азійського, зверненого своєю духовістю на південний схід, а не до „столиці совєтського народу".

Чого хоче досягнути Пейпінґ пляновим переселюванням китайців, особливо молоді, в прикордонну з СССР область Синкіянґ? Для чого саме тепер, як повідомляв „Ню Йорк Таймс" з 12-го жовтня, 100 000 молоді тільки з далекого Шанхаю перекинено на совєтсько - китайське прикордоння? У Синкіянґській області живуть десятки тисяч уйґурів і сотні тисяч казахів. Це — не китайці, народи з іншими мовами й культурами. Отож, китайські переселенці мають їх „втопити" в китайському морі. Замість русифікації — китаїзація. Крім того, китайські поселенці мають контролювати кордон, не допускати до масових утеч не-китайців: совєтське радіо рідними мовами національних меншин, які живуть у Китаї, закликає їх втікати до СССР. І ще одна причина: переселюючи десятки тисяч молоді в прикордонну провінцію, Мао Тсе-тунґ має добру нагоду забезпечити їх працею, якої ті юнаки не можуть знайти в містах Китаю; скеровує енерґію молоді на прикордонні пригоди, щоб не допускати до роздумувань над таки справді важкою долею китайського народу під комуністичною диктатурою. Таким чином, головні завдання, пов'язані з переселюванням, однакові в СССР і в Китаї, бо це — однаково антинародні диктатури.

М. Чировський

НА ГОСПОДАРСЬКИХ ОБРІЯХ

Оптимізм у господарському житті зростає, і не слабшає, здається, господарський розгін у своїй натузі. Економісти заповідають, що добра коньюнктура триватиме також в наступному році, хоч може буде спокійнішою, стабільнішою. Але, коли приглянутися ближче різним економічним подіям, можна побачити, що де-не-де вже появляються й показники грядучих труднощів.

Тож, хоч просперитет продовжується, індекс загальних економічних процесів виявляє протягом останнього місяця незначний, але знаменний спад.

Крім виробництва сталі, яке постійно зростає, всі інші показники, як продукція авт, електричної енергії, будівельних матеріялів і нафти, а також волюмен транспортового вантажу — обнизились. Також на вістку про усунення Хрущова дуже гостро зареагувала біржа падінням цін на акції. Одночасно можна заважити дальший інфляційний тиск і підвищення цін.

З цих даних, розуміється, ще не можна нічого пророкувати, бо загальна ситуація може поправитися перед Днем Подяки і Різдвом.

Загально продаж нових моделів авт добрий. Роздрібний продаж рекордово високий: на 8% вищий за рівень вересня - жовтня минулого року. Дуже цікавим до того ж є факт, що при сильному гоні купувати пересічний американець користується менше кредитом, а більше готівкою, вибираючи гроші із своїх опадностевих конт. Це свідчить, з одного боку, про достаток, а з другого — про недовір'я до кредиту через його високі кошти.

Найбільш задовільним явищем під цю пору є положення на ринку праці. Безробіття спадає, а затруднення наростає. У висліді збільшуються особисті прибутки і підноситься індивідуальна купівельна сила. Споживач не тільки купує, але й має чим платити. Це є — згідно з модерною економічною теорією — запорукою господарського росту. При чому існують технічні можливості дальшого такого росту, бо ще доволі є на ринку робітних рук, неужитого капіталу, і верхів'я технічного максимуму індустріяльних закладів ще не досягнено.

Однак, використовуючи добру коньюнктуру, робітничі спілки стають дедалі аґресивнішими. Їхні домагання перерастають т. зв. „напрямні трудових договорів", визначені ще за президента Кеннеді, і цим загрожують посиленням інфляційного тиску. Зокрема досягнення автових робітників у недавніх договорах із продуцентами автомобілів — розпалюють аґресивність в інших робітничих спілках.

За кілька місяців почнуться переговори про новий трудовий договір у сталевій індустрії, і, якщо робітнича спілка виявить непоступливість і здобуде перемогу, тоді ці дві спілки автових і сталевих робітників створять прецеденс для широкого наслідування. Внаслідок цього робітничі платні ростимуть у скорому темпі, ростимуть також кошти виробництва і підноситимуться ціни товарів. А це все буде рівнозначне з обниженням вартости доляра.

Уряд з такою можливістю рахується, і тому робітничим спілкам суґерується думку, що автовий та сталевий промисли перебувають у спеціяльно корисному становищі, отже в інших ділянках буде важко, а то й неможливо досягнути таких платень і таких умовин праці, як у цих двох преважливих галузях промисловости.

Не раз писалося у цій серії статтей на господарські теми про небезпеку надмірно великої приватної заборгованости. Ліберальні економісти намагаються цю небезпеку іґнорувати, але це їм не вдасться, і в останніх часах ця заборгованість звертає на себе щораз більше уваги. І хоч, як згадано вище, консумент купує відносно більше за готівку, все ж таки приватна заборгованість зростає до небувалих розмірів, загрожуючи цілості економічних процесів.

Ніколи в минулому приватні борги американських громадян не були такі високі. У 1954-му році цей борг становив 42.7 більйона долярів, — 16.6% усіх особистих прибутків, після обтяження прибуткового податку. А тепер він становить $93.6 більйона, або 21.6% усіх прибутків.

Одначе, треба підкреслити, що це є пересічний відсоток для всіх заробіткових і прибуткових груп. Коли ж обмежитися тільки заробітковою групою, то цей відсоток обтяжує її прибутки може навіть до 40%. І це витворює дуже небезпечну ситуацію, бо навіть при малому захитанні економіки невиплатність, банкрутства і ліцитації, заломання гіпотечного або морґеджового кредиту можуть привести її до справжньої катастрофи.

Не можна заперечити, що широкий розвиток кредиту в Америці у великій мірі причинився до піднесення життьового стандарту. Але цей життьовий стандарт досягнено коштом глибокої заборгованости, і тому не є він ніяк здоровим господарським явищем. З цим мусить погодитися і найбільше ліберальний, але об'єктивний економіст.

Сьогодні пересічний американець позичає гроші не тільки на лікування, купівлю хати, меблів чи авта, на студії в коледжах та університетах, але й на закуп облігацій (стаків і бондів), на заклади в перегонах і на інші витребеньки. При цьому він не думає про те, що відсотки на кредит хоч і леґальні, але лихварські і подеколи доходять до 30%.

Тож варто приглянутися дійсному відсоткові, який часто прикривається плащиком неправди. Коли кредитор заявляє, що він одержує 4% річно, то консумент в дійсності платить 7.4%, коли 6% — 11.1%, коли 8% — 14.8%, коли 10% — 18.5%.

А коли умовини кредиту оформлюються як відсоток від решти боргу, тоді 1% місячно в дійсності становить 12% річно, а 2½% — 30%.

Згідно із засадами давньої моралі така лихва заслуговує на кримінал. Певно, що тепер обставини змінилися, але висота відсотку є великим обтяженням для пересічного американця і разом із важкою заборгованістю представляє поважну проблему. Тому, беручи державний і приватний борг разом, можна американське народне господарство порівняти з акробатом, що ходить по линві.

А при цьому ще й дефіцитовий міжнародний балянс, послаблення зовнішньої торгівлі, обнижені можливості експорту сільськогосподарських продуктів з огляду на кращі жнива в Західній Европі і в СССР (відносно беручи), зміни в совєтській партійній і державній верхівці, яка не поспішає з імпортом харчів з Америки...

МІТ, ЯКИЙ КОШТУВАВ БАГАТО

Під кінець цього літа вийшла в Ню Йорку книжка професора історії Стенфордського університету, Радні Дж. Міннота, яка кидає дещо світла на жахливо замотану справу: чому західні альянти під кінець другої світової війни віддали так нерозважно на поталу совєтському молохові Відень, Прагу і Берлін. Ця надзвичайно цікава книжка має вимовний заголовок — „Фортеця, якої не було".

В останніх місяцях кривавого змагу, в 1945-му році, гітлерівська розвідча машина пустила фальшиву вістку про таємничу фортецю „Третього Райху", яка буцімто мала міститися в південному районі Німеччини, в високезних і недосяжних Альпах, обабіч цього гірського масиву в серці Европи. Ця фортеця гітлерівських мілітарних банкрутів мала назву „Альпенфестунґ", а її місце було визначене американською розвідкою в границях поміж князівством Ліхтенштайн до Больцано на півдні і від Кляґенфурту почерез австрійський Лінц до швайцарського кордону.

Проф. Р. Дж. Міннот пише, що американське високе командування в Західній Европі було справді переконане, що на цьому терені знаходяться численні, глибокою таємницею окутані військові споруди, об які може надщербити свої зуби альянтська офензива в глибину Німеччини. Також у Пентагоні і в Білому Домі вірили, що на тому таємничому европейському терені містяться величезні харчові склади, глибокі підземні склади амуніції і сконцентровані з наказу Гітлера найкращі дивізії та відділи есесів конаючого у судорогах „Третього Райху".

Проф. Міннот пише, що ці чутки були такі поважні й хвилюючі, що альянтський головний штаб вислав у район боїв, у сторону цього „Альпенфестунґу" спеціяльне підкріплення для ген. Бредлі у формі Дев'ятої Армії, хоч сам ген. Бредлі у своїх спогадах стверджує, що він мав поважні сумніви щодо тих повідомлень альянтської розвідки. Спонукала до цього кроку головне командування низка „вірогідних" звідомлень військової розвідки американської Сьомої армії, яка наступала з теренів Франції. Таким чином Дев'ята армія мала допомогти „загроженій" в альпійській гітлерівській фортеці Сьомій армії...

Таке фатальне непорозуміння мало трагічні наслідки для цілого світу. Бо саме в той „небезпечний" для наступаючих американських і британських армій час головний альянтський командувач, ген. Д. Двайт Айзенгавер, уклав — як пише автор книжки — односторонню угоду з „генералісимусом" Сталіним, якою віддав совєтським військам Берлін, Прагу і Відень, щоб усі вільні сили звернути в сторону таємничого „Альпенфестунґу"...

Таке рішення, читаємо в книжці, обурило британців, яких, ясно, не питав про їхню думку Айзенгавер. Черчилл і британське командування в Европі дуже скептично сприймало вістки про існування „Альпенфестунґу", але секретні звідомлення американської Сьомої армії, яка наступала в тому „небезпечному напрямку", були такі тривожні, що навіть розсудливі англійці не протестували.

Британські дипломати, пише автор „Фортеці, якої не було", здавали собі справу з того, що означає для Европи віддання совєтській стороні Відня, Праги й Берліну, але Айзенгавер, мабуть, заохочений Вашингтоном, іґнорував політичні наслідки такого кроку, керуючись тільки одним: за всяку ціну розторощити німецькі армії...

Рівночасно з „найбільш вірогідними" інформаціями різних альянтських розвідок про „Альпенфестунґ", приходили зовсім протилежні повідомлення, але відповідні чинники американської розвідки не брали їх під увагу. Відкрились американській головній команді очі на справжню ситуацію щойно тоді, коли нога американського вояка ступила на ті терени. Виявилося, що історія про „Альпенфестунґ" була свідомою диверсією ворога.

Тисячі наших земляків, наочних свідків, погодяться з твердженням автора, що на тих теренах ніякої таємничої фортеці не було, опір ворога був дуже слабкий, а німецьке населення було раде, що вже „по всьому". І навіть ніхто з командування німецьких армій і не подумав про створення гнізд опору чи про організацію партизанки. Тисячі українських родин у Баварії, в центральних Альпах і Австрії бачили на свої очі в тих критичних тижнях перед капітуляцією, як виглядав той гітлерівський „Альпенфестунґ".

Наслідки тієї помилки американської розвідки, як бачимо з праці проф. Р. Дж. Міннота, були трагічними для вільного світу, в першій мірі для самих ЗДА. Легкодушність головного американського командування, яке повірило фальшивим інформаціям своїм, а може східно підставленої совєтської розвідки — дала нам сучасну мапу Европи, зокрема найбільш запальний пункт земного ґльобу — Берлін.

Фортеця, якої не було, коштує світові ґекатомби жертв, море сліз. Це покищо, по наші дні. А які дальші жертви, які нові міжнародні кризи або й світові катаклізми може викликати кожного дня мітична альпійська фортеця?

Т. К-ко

Шевченко

Жидівський журналіст про Тараса Шевченка

У вересневому числі жидівського місячника „Ді Цукунфт" появилася під поданим вище заголовком стаття його редактора д-ра Шломи Бікеля, про відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Нижче подаємо цю статтю в скороченому перекладі п. Йосифа Шварца.

Уже минулося одно покоління, як я в старому краю був присутній на українській культурній демонстрації. А недавно, одної літньої днини, я знову мав нагоду бути на культурному святі українців у Вашингтоні.

Готель, де я спинився, був переповнений українцями. В очі впадала молодь, яка говорила майже виключно англійською мовою. І від неї англійською таки ж мовою я довідався, що то було за свято.

У міському парку при 22 вулиці встановлено пам'ятник українському поетові Тарасові Шевченкові з нагоди його 150-річчя. Признаюся, що я сповнився сантиментальним почуттям. І навіть з молодою жінкою, яка інформувала мене про свято англійською мовою, почав говорити по-українськи. Виявилося, що я, представник старшого покоління, ще знаю українську мову, а молодій жінці, представниці другої генерації народженої в Америці, тяжко було говорити мовою своїх батьків. „Українець, — казав мені колись мій приятель д-р Денис Михальський, український депутат у румунському парляменті, — це людина, яка читає Шевченкові твори і — плаче".

Я не знаю, як хвилюється сучасний український студент, читаючи твори Шевченка, але дуже добре пам'ятаю, як ми, жидівські гімназисти, зворушувалися до сліз, коли наш учитель, д-р Антін Крушельницький, читав з нами „Наймичку" і „Катерину". Визначний український письменник, він виїхав у 1920-их роках на Совєтську Україну і був там зліквідований за український націоналізм. (Далі д-р Бікель подає читачеві в скороченні біографію Шевченка і характеристику його творчости).

Тарас Шевченко, великий майстер поезії і борець за волю свого народу, залишився й донині найбільшим українським поетом.

Я вже не раз бачив, як українці відзначають пам'ять своїх національних героїв і багато читав про такі святкування, але єдиний український герой, який може промовляти також до жидівського серця, це поет Т. Шевченко.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

Посвята у... студенти

Щоб тримати молодь у путах комуністичної ідеології, большевики придумують щораз нові „обряди" і „традиції". Вже звичкою стала — читаємо в „Молоді України з 25 вересня — посвята юнаків і дівчат у робітники, колгоспники. Але посвят у студенти ще не було. Цей звичай народився у Львівському політехнічному інституті. Недавно такий ритуал відбувся і в Івано-Франківському філіялі цього інституту (себто у Станиславові). 520 першокурсників вітали директор філіялу Є.Шелєпін, завідувач катедри геології І. Кухтін та ін. Першокурсникам вручили символічний ключ від знань і великий макет студентського квитка".

У Києві відбувся Фестиваль „Дніпрові зорі"

У Києві впродовж тижня відбувся фестиваль „Дніпрові зорі". На емблемі фестивалю був цей напис: а також театральна маска та бандура. В різних театрах і кінах, концертових залях, , на естрадних сценах виступали театри, оперові ансамблі, оркестри, хори України. Цього разу натиск покладено на переважно українську програму, заради пропаґанди „рівности усіх народів у СССР", бо в Києві саме перебували різні делеґації з країн „соціялістичного табору" та Канади, ЗДА, Швеція, Індія і ін. (За „Радянською Україною".

Володимир Янів

МІЖ СПЛЕТОМ ДРАКОНА Й МЕДАЛЬЙОНОМ ХРИСТА

(ПОДОРОЖНІЙ ЕСЕЙ З НОРВЕҐІЇ)

Софії в 25-ліття спільної мандрівки

(1)

Коли плисти кораблем повз гористі узбережжя Норвеґії, — скажімо яких 650 кілометрів від зеленого Осльо до другого щодо кількости населення міста, сірого Берґену, то раз-у-раз насувається думка про вікінґів. І це зрозуміло: пливемо ж попри романтичну батьківщину леґендарних мореплавців, які за 5 століть перед Колюмбом відкрили на своїх лебединих човнах Америку... Проте, це не єдина причина: в думці постійно шугає проблема, як тісно природа в'яжеться з людиною.

Власне кажучи, корабель пливе морем, але цього не помічається: обрій закривають острови й острівці, і це справляє враження, наче на великому озері просмикуєшся поміж шерами, зовсім так, як 13 років тому на Малярені, отже таки на озері, коли я плив зі Стокгольму поклонитися в ґріпсгольмському замку пам'яткам по Мазепі. Може лише тут острови дикіші, без тієї багатої зелені, яка тривалим спогадом залишилася в моїй уяві, наче жива стрічка поруч із радісною синявою неба, злагідненою легкою мрякою, і поруч із прозорим сапфіром спокійного плеса. Тут, на морі, шери здебільша сірі, це брили голих скель, об які розбризкується в піні, в дикому прибої, вода. Здається, що ті острівці заманюють до себе людину, щоб вона переплигувала враз із хвилями з одного на другий, щораз далі, ген у невідоме. Але в одному узбережжя не нагадує озера коли розгуляється шторм, кораблем колише, мов лушпиною, і треба бути вправним моряком, щоб просовгнутися між Сціллою і Харібдою. А островців тих — за інформаціями „бедекера" — кругло 150 000 і займають вони площу 23 000 квадратових кілометрів.

Ця грізна скеляста пустинність характеристична для Норвеґії, і варто запам'ятати це бодай дві цифри: управної ріллі є тут ледве 3,2%, а скель та неужитків дві третини площі.

Цікаво спостерігати, як цупко змагається органічне з мертвим: як поруч голих скель трапляються вже вкриті мохом, нужденною травою; як у кожну щілину втискаються корчі та як опановують простори карлуваті стебелинки смерек, що стануть погноєм і добуватимуть п'ядь за п'ядь новий простір під ліс. Але фактом залишиться, що земля не може виживити мешканців, і це друга причина, яка кликала їх на море, на риболовлю, а потім на нові землі в пошукуванні долі.

Ці два первні схрестилися у вікінґах, для яких і досі наука не знайшла відповідної дефініції. Одні енциклопедії вияснюють їх походи політичними та економічними умовами життя, інші підкреслюють охоту до пригодництва та наживи; ще в інших просто сказано про них, як про морських розбишак, піратів чи грабіжників. При цьому, однак не заперечується, що ці „мореплавці та завойовники" були одночасно „засновниками держав", отже несли з собою творчий фермент. А дехто з дослідників не вагається підкреслити їхню високу культуру, що розвивалася під впливом ідеалів хрестоносних походів і спричинилася до витворення сильного почуття лицарськости; отже, вже виразні риси шляхетности, — шляхетности, характеристичної для сучасних наслідників тих вікінґів, що творили свій лад у різних країнах, які згодом зайняли передове місце в культурі людства.

А скільки у нас потекло чорнила у пристрасній дискусії на тему вікінґів (чи пак, для уточнення — їхніх шведських побратимів — варягів) були вони засновниками нашої княжої держави, чи ні? Залишаючи наукову дискусію на боці, можна тільки ствердити, що всі дослідники згідні в одному, що вікінґи скоро „розпливалися в місцевому населенні" (і в нас також говорилося, як то скоро „варяги поростали руським м'ясом"...) Мені видається, що вікінґів не можна називати здобичниками в простому розумінні, вже хоч би зваживши на числову диспропорцію між малими їхніми дружинами і кількістю місцевого населення. Вони — незаперечно — мусіли чимось населенню імпонувати, щось йому приносити, навіть чимсь жертвувати, щоб творити нові імперії, в яких насамперед міг виявитися таки дух даної землі, як це було й у нас за Володимира чи Ярослава. І тому нема чого соромитися того вкладу державницького генія, який дарували нам варяги, як не соромляться його британці, французи чи сицилійці.

Ця диґресія, між іншим, на те, що саме спогад про минувшину робить для нас Норвеґію близькою, наче рідною, і мимоволі хочеться, линучи думкою в минуле, шукати аналогій і подібностей в сучасному. Тим більше, що норвежці зуміли прислужитися українській справі тоді, коли про нас світ мовчав...

Це ж шляхетний Б'єрнштерне Б'єрнсон голосно запротестував проти насильства московського уряду, який заборонив у 1903 р. українську промову на відкритті пам'ятника Іванові Котляревському та український переклад св. Письма, виданого Британським Біблійним Товариством. Було це саме в тому році, коли письменник отримав нагороду Нобеля. І цікаво, що пам'ять про те збереглася не тільки серед українців, але й навіть „ґід" по Норвеґії у вступі, згадуючи про Б'єрнсона, не забуває назвати його акції в обороні поневолених „русинів".

Або хто з вдячністю не згадає прізвища Фритьйофа Нансена, старанням якого тисячі наших емігрантів після першої світової війни отримали правне положення в державах поселення. А втім, Фритьйоф Нансен — це взагалі ймення, яке пройшло в леґенду. Це ж він перший у у 1893 - 96 відбув подорож до Північного бігуна на своєму славетному кораблі „Фрам" у той час, коли Норвеґія не мала ще навіть повної самостійности. В історичному музеї в Осльо зберігається багата колекція орденів та відзначень наукових інституцій для Нансена, які він отримав від різних держав. Поруч вітрини з відзначеннями для двох інших дослідників, Оттона Свердрупа та Роальда Амундсена, які на тім самім кораблі по черзі відбули дві експедиції, перший до Ґренляндії (1892 - 1902), другий до Південного бігуна (1910 - 1912). Чи ж диво, що саме в часі поміж тими виправами, що в напруженні тримали увагу світу, проголошено повну самостійність Норвеґії (1905 р.). Сам корабель, як національна цінність, стоїть тепер в окремому музеї у найкращій частині Осльо.

Якщо йде про ставлення норвежців до українців, то, поруч двох названих прізвищ, можна ще пригадати, що серед тих нечисленних людей, які протестували проти штучного голоду в Україні, був прем'єр Норвеґії Мовінкель, що займав пост голови Ради Ліґи Націй.

(Далі буде)

П'ЯТИЙ СОБОР УПЦ В ЗДА...

Закінчення зі стор. 1-ої

більш актуальні під сучасну пору проблеми цієї Церкви. Митрополит подав свою думку про поїздку Архиєпископа Мстислава в Европу. Словами доброзичливої критики Митрополита змальовував свої побоювання також і рефлексії деяких осіб і деяких українських груп у зв'язку з цією позаслужбовою поїздкою Владики Мстислава у дві старинні столиці християнства: Царгород і Рим. Під кінець Митрополит сказав, що цей Собор має рішати, якою стежкою має іти УПЦерква у ЗДА на майбутнє — в обличчі світових змін і нових течій в лоні самого християнства.

У надзвичайно тактовній і достойній формі дав свою 50-хвилинну відповідь Владика Архиєпископ Мстислав, голова консисторії. Владика м. ін. заявив, що від десяти місяців став об'єктом „важкого напастування" з боку певної групи осіб. Архиєпископ прочитав під кінець свідчення такого змісту: кличе і просить у можливо скорому часі скликати Собор Українського Православного Єпископату трьох молитовно об'єднаних Митрополій УПЦеркви поза Батьківщиною (ЗДА, Канада і Західня Европа), щоб цей Собор Єпископів розплянував його справу і виніс своє рішення.

Архиєпископ пригадав, що контактів з Царгородом довго і наполегливо домагалась молодь цієї Церкви, зорганізована в Українській Православній Лізі. „Чому ж тепер ховаємося і пропагуємо ізоляцію, — казав Владика Мстислав. Життя висуває все нові проблеми, хто замикає на них очі, цей не думає провідницькими категоріями. Він Владика Мстислав, не має жалю до нікого. Кінцеві слова Архиєпископа були: „Даруйте, але за 15 останніх років ми зробили більше, як ціла патріярхія, як ніхто з посторонніх не перешкоджав".

Першого дня нарад Собору обрано також дві важливі комісії: Резолюційно-редакційну і омінаційну Комісію. До першої Комісії ввійшли з духівництва: о. В. Дяків, о. М. Федорович і о. В. Коваленко. Зі світських: В. Садовець і генерал Мих. Крат. До другої Комісії обрано з отців: о. протопресвітера Івана Савчука, о. К. Данилевича, о. Ореста Кулика, о. митроф. протоєрея Федора Білецького і о. А. Бека. Зі світських: братів Є. Новицького, Вол. Пипюка, Ст. Коцюбу, Івана Марчишина і Осипа Подгурського.

Під кінець нарад першого дня п. Протопресвітер Іван Савчук зложив обширний обширний і сердечними словами виголошений звіт із діяльности Митрополітальної Ради за останні три роки.

Другий день історичних нарад Собору (субота) був присвячений звітам керівних установ при УПЦеркві. На вступі Владика Архиєпископ Володимир виголосив своє слово до Собору. Свою працю сконцентрував Владика на видавничо-богословські справи, в тісній співпраці із покійним проф. А. Котовичом. Має Владика казав м. ін.: „Подорож праці: „Моральне Богословіє" і „Православне Догматичне Богословіє". Архиєпископ Володимир заторкнув теж справу подорожі Архиєпископа Мстислава в Европу, сподіваючись, що прийде до доброго і до справжньої злагоди. Владика казав м. іс.: Подорож Архиєпископа Мстислава в Европу була повна добрих інтенцій, хоч, можливо, при деяких недотягненнях. Не можемо цього всього викреслити що на протязі п'ятнадцяти років зробив для нашої Церкви Архиєпископ Мстислав" ... Треба вірити, що прийде до повної любовної згоди, а сьогодні всі ми тут зібрані одними і щирими устами подякуємо Господеві за всі його щедроти, просячи Його, щоб всі ми й надалі віддано трудилися для добра Церкви і нашої поневоленої Батьківщини" — закінчив своє слово Архиєпископ Володимир із Дітройту.

Первоєрарх Церкви, Високопреосвященіший Митрополит Іоан подав до відома учасників Собору про започатковане молитовне об'єднання цієї Церкви із УАПЦерквою, яку очолює Високопреосвящений Архиєпископ Григорій. Собор молитвою-піснею „Царю Небесний" прийняв до відома цю радісну офіційну інформацію. — Серію звітів започаткував голова Консисторії, Високореосвящений Архиєпископ Мстислав, за ним звітували голови центральних установ при УПЦеркві, як Науково - Богословського Інстатуту (проф. В. Завітневич), голова Центрального Сестрицтва (п-ні Людмила Івченко) та ряд інших установ при УПЦеркві. Обширний звіт Контрольної Комісії за останні три роки виявив здорову, фахову господарську Консисторії. Дуже багато часу присвячено точці: „Запитання, вияснення та дискусія над звітами". Десятки учасників Собору мали нагоду дістати вичерпні відповіді найбільц авторитетних осіб на масу презірних справ, проблем, підозрінь тощо.

Обширна й ділова дискусія вив'язалася над цілим рядом резолюцій, які учасникам приготовила й подала окрема Резолюційна Комісія. Вони будуть подані в офіційному органі Церкви „Українське Православне Слово". З черги Номінаційна Комісія подала спи. сок членів Митрополітальної Ради, Контрольної Комісії, Церковного Суду на чергових три роки, Цей список прийнято Собором. Він буде проголошений пізніше, як з членів Митрополітальної Ради буде складена Консисторія цієї Церкви. На голову Консисторії обрано одноголосно, під радісний спів „Іс пола еті, деспота" („На многі літа, Владико") Високопреосвященішого Архиєпископа Мстислава, який від 15-ох років віддано й незвичайно успішно виконував ці свої нелегкі обов'язки адміністраційно - господарського порядку. Явно зворушений арх. Мстислав заявив м. ін.: „Цей рік був роком великих непорозумінь. Ані я, ані ви не завинили ... Прошу мене обдарувати цим самим довір'ям, що й колись. Я нікого й ніде не понизив ... Цей страчений рік допоможе нам надігнати Милосердний Господь, на якого ласку й допомогу всі уповаємо".

Глибоко зворушливим був момент, в якому всі три найвищі Духовні Достойники Собору по-братньому обнялися і тричі поцілувалися. Сльози радости й подяки Святому Духові за Його велику ласку — було видно на очах десяток учасників Собору, як в цьому справді історичному моменті, під звуки церковної пісні, освітлені срібно - хрустальним світлом рефлекторів кіноапаратів — мала місце ця кінцева сцена Собору.

Заключне слово виголосив Високопреосвященніший Митрополит Іоан, який, — як згадано — цього року відзначує 40-літній ювілей свого архипастирського служіння Українській Православній Церкві на благословенній американській землі. В одній із своїх резолюцій Собор УПЦеркви в ЗДА пропонує нагородити свого улюбленого Первоієрарха титулом „Іх Блаженства", який являється найвищим ступнем церковної почести для православного ієрарха; крім верховного ієрарха для цілого ряду церковних провінцій, під назвою Патріярха.

Третій день Собору мав чисто молитовно - релігійний характер. В сослуженні Архиєреїв Мстислава і Володимира і в асисті численних священиків Митрополит Іоан відслужив благодарственну Соборну Літургію. Співав 60-членний хор філядельфійської округи УПЛіги, під орудою Петра Куриленка. Настоятелем храму Успення Пресв. Богородиці, де відбувся цей важливий п'ятий з черги, Собор УПЦеркви в ЗДА, є о. мітрат Омелян Мицик.

● У Південному В'єтнамі, недалеко кордону Камбоджи, група військовиків, яка прибула з території Камбоджи, схопила одного американського старшину, що саме брав участь в атаці південно - в'єтнамського війська проти одного відділу комуністичних повстанців. Не відомо напевне, чи це були також комуністичні повстанці, які користуються територією комунофільської Камбоджи, чи таки державні камбоджські вояки.

Гувер похований в місці свого народження

Вест Бренч, Айова. — 75 000 осіб стояли мовчки під час того, як на горбочку, з якого видно те село, в якому 90 років тому народився був колишній президент Герберт Кларк Гувер, хоронено цього Кларк Гувера, хоронено його, колишнього президента в неділю 25-го жовтня ц. р. Цей похорон складався із 20-мінутової церемонії, під час якої єдиною промовою було відчитання молитви професором філософії Ергелмського коледжу д-ром Д. Елтоном Трублядом, який є приятелем родини Гуверів і прибув на цю церемонію аж із Сайгону в Південному В'єтнамі. Він хвалив Покійного як людину великої моральної сили, глибокої віри і твердої праці і відданого працівника в службі людства, який стояв понад можливістю якоїсь корупції або егоїзму. 1 400 ярдів від Гуверової могили стоїть Бібліотека ім. Гувера, відкрита 2 роки тому

†

В невимовному смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в суботу, дня 24 жовтня 1964 року упокоївся в Бозі, на 85-му році життя наш Найдорожчий
БАТЬКО І ДІДО

бл. п.
ІВАН КОМАРИНСЬКИЙ

був. Президент Вищого Суду Карпатської України в Хусті і проф. Вис. Економічної Школи у Мюнхені.
ПАНАХИДА у вівторок 27-го жовтня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвина.
ПОХОРОН в середу, 28-го жовтня 1964 року о год. 9-ій ранку з похоронного заведення на цвинтар при 10-ій вулиці в Нюарку, Н. Дж.

За Родину:
Д-р ВОЛОДИМИР КОМАРИНСЬКИЙ — син

†

Ділимося з Родиною, Друзями та Знайомими болючою вісткою що вночі з 23-го на 24-го жовтня 1964 року згинули в трагічному автовому випадку наші Найдорожчі

Зенон Б. (літ 23) і Адріяна з Лопатяків (літ 19) КЛИМИШИН

осиротивши маленьку доню Мотрю.
Похорони, якими займається похоронне заведення Градовського, 4141 Clippert, з церкви св. Івана Хрестителя у Дітройті (Захід) в год. 9-ій рано у вівторок, 27-го жовтня 1964 року на Mt. Olivet цвинтар.

Горем прибиті:
ВОЛОДИМИР І СТЕФАНІЯ ЛОПАТЯК — батьки зі сином НЕСТОРОМ
МОТРЯ КЛИМИШИН — доня
МИКОЛА І ОЛЕНА КЛИМИШИН — батьки з донею УЛЯНОЮ
СТЕПАН І ЄВДОКІЯ КЛИМИШИН — стрийки з дітьми
д-р ОЛЕКСАНДЕР НЄДЗВЄЦЬКИЙ — вуйко з рідньою

†

Ділимося сумною вісткою, яка наспіла з України, з Рідними та Друзями, що у Львові, дня 2-го жовтня 1964 року відійшла у Вічність на 77-му році життя наша Найдорожча МАТУСЯ

Софія Анна де Сас СУРОЛЄВИЧ-КРУШЕЛЬНИЦЬКА ТУРЧИН

вдова по бл. п. проф. Луці Турчин.
В тяжкому смутку та болю:
дочка — СОФІЯ ЯРОСЛАВА КРИШТАЛЬСЬКА з мужем, дітьми та внуками
дочка — ІРЕНА АННА СОЗАНСЬКА з мужем та дітьми в Польщі
син — д-р ВОЛОДИМИР з дружиною в Україні

†

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 21-го жовтня 1964 року у Фінікс, Арізона, помер по короткій недузі наш Земляк і Приятель

бл. п. Ялесей Прохорович КРИВОБОК

у 67-му році життя.
Тіло Покійного перевезено до Бавнд Бруку і похоронено на Українському Цвинтарі коло Церкви-Пам'ятника.
Друзі — ВАСИЛЕНКО — ВЕЛИЧКО

☦

„...Кличуть кру, кру, в чужині умру... Заки море перелечу..."
Невимовно прикрою і сумною вісткою ділимося з Побратимами УСС і з Українським Громадянством, що в неділю 18 жовтня 1964 року ненадійно відійшов у Вічність

сл. п.
д-р вет. Володимир БЯЛИЙ

кол. Хорунжий Січових Стрільців, Член Станиці Братства УСС в Шикаго.

Вельмишановним, Дружині і усій Родині Покійного, складаємо щиросердешні вислови співчуття.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
СТАНИЦЯ БРАТСТВА УСС в ШИКАГО

†

Ділимося з Рідними й Знайомими сумною вісткою, яка наспіла з Рідних Земель, що наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО Й ДІДУНЬО

о. ВОЛОДИМИР ЛИСКО

бувший парох Сасова й декан Золочева, упокоївся в Бозі після довгої та важкої недуги, 19-го вересня 1964 року на 82-му році життя.

В важкому смутку:
ІВАННА — дружина
ВОЛОДИМИРА КУПЧИК з мужем СТЕПАНОМ
ЛЮБОВ ЛЕНІНЬОВСЬКА з мужем ЗЕНОНОМ
ОЛЕКСАНДЕР і ГІРО, МИХАЙЛО і ЛІНА, ЮРІЙ і МАРІЯ — сини й синові
внуки — ЛІДА, ОЛЕКСАНДЕР, ЛЮБОМИР, ДЗВІНКА, ОЛЕГ, ІВАННА, ІРЕНА і правнук РОМАН

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відправиться на Пармі 15-го листопада ц. р. о год. 10-ій в церкві св. Йосафата.

Замість квітів на могилу бл. п. нашого дорогого Стрийка

д-ра ТЕОДОРА БЕЛЕЯ

складаємо 15 долярів на Воєнних Інвалідів.
Дарія і Олег ЧАЙКОВСЬКІ

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР ПРИЙНЯВ У ПРИНЦИПІ „СХЕМУ ПРО СХІДНІ ЦЕРКВИ"

Закінчення зі стор. 1-ої

рещенні, проблему форми при заключенні подружжя та проблему співучасти в різнообрядних Богослужень із вірними інших Християнських Церков.

Наприкінці Кардинал Чіконьяні подякував за труд і працю всім членам комісії, а особливо „дбайливому та незвичайно пильному Секретареві цієї Комісії, Впр. о. А. Великому — теперішньому протоархимандритові Василіянського Чину, який крім того, як найвищий Настоятель, бере участь у всіх засіданнях Собору нарівні з усіма владиками. Це, між іншими, одинокий виняток, за диспензою св. п. Папи Івана XXIII, що Впр. о. А. Великий, повноправний член Собору, залишився секретарем однієї комісії, до якої він був назначений ще перед вибором його на Найвищого Настоятеля ЧСВВ.

Релятором про цілість схеми „Про Східні Церкви" був Преосв. Гавриїл Букатко, архиєпископ Білгородський та Крижевацький адміністратор (Югославія). Він насамперед подав коротку історію та розвиток самої схеми, з'ясував зміст виготовленої схеми та форму поодиноких пропозицій, вказуючи на внесені поправки. Накінець перейшов сумарично всі справи, подаючи на них відповідні пояснення, якщо такі були потрібні чи вказані. Після цього зразу розвинулася дуже жива дискусія, в якій вже першого дня взяли участь кардинал Кеніг з Відня, патріярх Стефанос I Сідароус з Александрії та Максімус IУ Саїг, мельхітський патріярх Антіохії.

Два останні критикували підрядне відношення Риму до Східніх Церков, тоді як австрійський кардинал піддавав думку, щоб схему згармонізувати більше зі схемою про екуменізм.

В другому дні дебат над схемою „Про Східні Церкви" взяло участь десять Отців Собору, в тому Митрополит Йосиф Сліпий, а саме: кардинал Джейме Камара, Ріо де Жанейро; Альберто Ґорі, латинський патріярх Єрусалиму; Ізаак Ґаттас, архиєпископ Тебів, Єгипет; архиєпископ де Провенчер, И-енПровенс, Франція; архиєпископ Еліяс Зоґбі, мельхітський вікарій Єгипту; єпископ М. Думіт, маронітський єпископ з Сарби Лебанон; Єпископ Базіліо Крістеа, румунський Єпископ-делеґат для румунських втікачів; Єпископ Йосиф Штанґель з Вірцбурґу, Німеччина.

Кир Йосиф, як подав французький католицький щоденник Ля Круа, промовляв коротко, але з великим піднесенням та емоцією: „Дійсною проблемою для Східніх Церков нині це питання бути чи не бути. Дуже багато гарних речей сказано в схемі про християнський схід. Але Східні Церкви мусять бути бачені в світлі католицизму Церкви. Ми всі знаємо, які турботи та переслідування переходили Східні Церкви в минулих роках. Але не треба забувати, що Східні Церкви дуже багато терпіли й часто через нерозум з боку занадто ревних латинізаторів. Намагання змусити східніх католиків перейти в Латинську Церкву принесло не тільки руїну для Східньої Церкви, але також принесло чи малий удар для самої Латинської Церкви. Ці люди, згідно з св. Авґустином, роблять великі кроки, але сходять з дороги! Отже Собор повинен підтвердити та надати нову силу існуючим вже заборонам проти таких тактик. . ."

Румунський єпископ Крістеа був одиноким промовцем, який заторкнув найбільш реальну проблему дня переслідування католиків на Україні і Румунії. Він домагався, щоб Собор вніс справу переслідування католиків в Україні й Румунії до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Ню Йорку.

У третьому дні дебат, в понеділок, 19-го жовтня 1964 дебати над схемою „Про Східні Церкви" продовжалися. В тих дискусіях взяло участь 14 Отців Собору, між ними і єп. Степан Коціско, византійський екзарх Пасейку, єпископ Чеслав Сіпович, апостольський візитатор для білорусів в екзилі. Майже всі східні Соборові Отці висловилися за прийняттям схеми для зміцнення східніх церков, що остаточно промостить шлях для християнського об'єднання.

Німецький бенедиктинський аббат Гек говорив про важливість патріярхальної системи в загальній структурі церкви, яка то система не є лиш виключною власністю східніх церков, але вона була теж в силі в латинській церкві понад тисячу літ. Аббот Гек твердив: „Ця справа повинна бути дискутована мішаною комісією, представляючи Теологічну комісію, Комісію про пастирські обов'язки єпископів, Секретаріят для Християнської Єдности та Комісію для Східніх Церков. Питання створення нових патріярхатів повинно також бути дискутоване, наприклад, для України, яка страждала так багато за віру. Почесні патріярхати повинні бути знесені.

Віднова патріярхальної системи спричиниться для уникнення спорів відносно централізації. Це питання не може бути дебатоване, і тим більше вирішене собором, який у своїй більшості є латинським. . ."

Між членами важливої комісії для Східніх Церков є такі українські католицькі владики: Верховний Архиєпископ Митрополит Йосиф Сліпий, якого іменував Папа Павло УI; Митрополит Амброзій Сенишин, з Філядельфії, якого вибрав Собор минулого року понад 1.400 голосів; Архиєпископ Іван Бучко, апостольський візитатор для українців католиків в Західній Европі; Архиєпископ Гавриїл Букатко, архиєпископ Білгороду та Крижевацький Адміністратор; єпископ Андрій Сапеляк, Апостольський Візитатор українців в Арґентині.

Членом і секретарем Комісії є Всеч. о. А. Великий, теперішній Протоархимандрит Василіянського Чину. Всеч. о. Мелетій Войнар, професор канонічного права на Католицькому Університеті у Вашингтоні, працює в Комісії та бере участь в засіданнях Собору як експерт в Східніх Церквах.

Володимир Душник

Представники УНС взяли участь у Конгресі Братських Організацій стейту Огайо

Толідо, Огайо. 5-6-го жовтня 1964 відбувся 47-ий Конґрес Братських Організацій, який репрезентує 70 братських організацій з півмільйоновим членством. В конференції взяли участь 35 Братських Союзів, що заступлені були 99-ма делеґатами. Делеґатами Українського Народного Союзу були п-ні Мері Бобечко і Осипа Олінкевеч, головна радна УНСоюзу. Конґрес відбувся в готелі Ліллкрест в Толідо. Головною метою конференції було поширити інформації в справах братської допомогової системи серед громадянства-публіки. Конференція дала змогу делеґатам обговорити різні проблеми в усіх справах спільного заінтересування, що торкається життєвого забезпечення організацій та їх цілої системи. Конференцію проводила її діюча голова п-ні Емелі Миссінґ. На бенкеті 5 жовтня гостем був посадник міста, п. Джан Поттер, а головним промовцем був гол. предсідник „Індепендент Ордер оф Форестерс", — Е. Прабст. Під час конференції були виставлені експонати 17-ти різних організацій, в тому числі і УНСоюзу. Виставки зображували ріст даної організації та її працю в кожній ділянці життя.

Конференцію закінчено затвердженням нової управи. Головою зістав Франк Мек-Доналд. На внесок номінаційної комісії, якої головою є адвокат С. Т. Бринський, член екзекутиви Греко-Кат. Юнії, затверджено на 1964-1965 рік 3-ох нових членів до Екзекутиви Конґресу Братських Організацій, в тому числі є п-ні Мері Бобечко.

18-ті Олімпійські Ігрища закінчилися успішно для атлетів ЗДА

Токіо. В неділю, 25 жовтня, закінчилися 18-ті Олімпійські Ігрища парадою змагунів, в якій Дан Шолендер, пливак, який здобув чотири золоті медалі (2 самостійно і 2 у гінцях) ніс прапор ЗДА. В кінцевому н е о ф і ційному змагу за медалі ЗДА мали на своєму рахунку 36 золотих медаль, а СССР тільки 30. В числі усіх медаль все таки репрезентанти СССР, в рядах яких було чимало українських олімпійських переможців, були перші, здобувши разом 96 медаль, а ЗДА 90. Дальші місця в цьому ж точкуванні зайняли: Японія (16 золотих, 5 срібних і 8 бронзових), Німеччина (10-22-18), Італія (10-10-7), Мадярщина (10-7-5), Польща (7-6-10) і Австралія (6-2-10). Минулої п'ятниці американці здобули ще дві золоті медалі: за перше місце у кошівці після перемоги 71 : 59 над СССР і за перше місце в конкуренції важкої ваги боксу (Джо Фрейзер). В боксі СССР здобув тільки три золоті медалі, в тому одну українець Валерій Попенченко, замість сподіваних п'ять, а других три припали сильним боксерам Польщі. В гімнастиці знова японці відібрали совєтським атлетам дві золоті медалі у вправах на паралельному реку і на коні. Українець Борис Шахлян здобув золоту медалю у вправах на горизонтальному реку, а Віктор Лисицький срібну у вправах на коні. Ляриса Латиніна і Поліна Астахова зайняли перше і друге місце у вільних гімнастичних вправах, а чешка Віра Чеславська здобула в іншій конкуренції гімнастики свою третю золоту медалю. У футболі першість припала Мадярщині після фінальної перемоги 2:1 над Чехо - Словаччиною, а в грі за третє місце Німеччина перемогла 3:1 Об'єднану Арабську Республіку. У відбиванці чоловіків дружина СССР здобула перше місце перед Чехо - Словаччиною, а в конкуренції жінок витреновані до вершка прецизії японки перемогли збірну СССР вислідом сетів 3:0 і здобули золоту медалю.

Парада закінчення Олімпійських Ігрищ проходила під кличем „до побачення у 1968 році в Мехіко", де відбудуться тоді наступні, 19-ті Олімпійські Ігрища. Нагоду побуту за кордонами тюрми народів використали, за досі відомими інформаціями, чотири мадяри, в тому один змагун, та три громадяни СССР, з яких один був членом корабельної залоги, яка привезла змагунів.

Українська хроніка

● **Українські антикомуністичні демонстрації відбулися 17-го жовтня** в столиці Канади, Оттаві, і в столиці Західньої Німеччини, Бонні. Всюди демонстранти були поблизу совєтських амбасад, носили відповідні транспаренти, роздавали листівки із згадкою про 5-ліття скритовбивства Степана Бандери підісланим московським агентом. Преса столиць обох країн повідомляла про ці українські манііфестації.

● **У Монтреалі, в Канаді,** відзначено 1-шу річницю праці першої в Канаді української Жіночої Радіопрограми. Її провадить кожного четверга увечері пані Марія Орищук, звертаючи у своїх програмах найбільше уваги справам українського жіноцтва в Канаді. Радіогодина має назву „Квіти України".

● **15-ліття діяльности місцевого Осередку СУМА** було відзначене у Філядельфії святковим концертом і бенкетом. Головою Осередку є Микола Бачара. Цей Осередок належить до найперших у ЗДА.

● **У Філятелістичній Виставці в Атлантик Ситі 23 жовтня** взяло участь багато американських філятелістичних товариств, а також Українське Філятелістичне Товариство з Філядельфії.